

Kanadska kompanija Euromaks Risorsis, koja gradi rudnik Ilovica-Štuka, zauzela je odlučan stav: neće koristiti cijanid i sumpornu kiselinu, jer uopšte neće biti eksploatacije zlata!

U kompaniji ističu da će zbog eliminacija cijanida iz procesa obrade rude, primarni proizvod projekta Ilovica-Štuka biti bakar, a ne zlato i bakar kako je ranije najavljeno.

„Glavni proces prerade rude je flotacija, fizički proces putem koga će se proizvoditi koncentrat bakra i on će biti transportovan u topionicu u Bugarskoj, gde će se kao proizvod dobijati zlato“, rekla je Borka Kovačević, koordinatorica Euromaksa.

Kako je kompanija saopštila, uzimajući u obzir stav stanovništva i lokalne zajednice, rukvodstvo kompanije odlučilo je da ne koristi cijanid u postupku obrade rude, kao ni sumpornu kiselinu.

Otvaranjem rudnika kreiraće se 500 novih direktnih radnih mesta i više od 2.700 indirektnih radnih mesta. Doprinos projekta BDP-u Makedonije iznosiće 3%, uz poreske prihode od 24 miliona evra godišnje, ističe Kovačević.

Ona je dodala da se istraživanja o uticaju rudnika na zemljište, vodu i vazduh sprovode već 15 godina.

„Utvrdjuje se koji bi bili efekti, sve to se radi po najvišim standardima, određuje se minimalan granični uticaj u smislu buke, prašine, zagađenja vazduha i utvrđuju se mere ukoliko postoji srednji ili neznatan uticaj. U većini slučajeva imamo mali uticaj. U pogledu poljoprivrede, ni jedan pedalj poljoprivrednog zemljišta nije uzet, i nema uticaja na podzemne niti površinske vode, odnosno nema uticaja na poljoprivredu. Mi čak tvrdimo da će doći do promene u gustini naseljenosti, da će biti povećan broj stanovnika, zapošljavanje, veće potražanje za hranom, biće povećan uzgoj stoke i poljoprivrednih kultura“, rekla je Kovačević.

Stanovništvo je s pravom zabrinuto da li će cela oblast biti pod prašinom, ali Euromaks garantuje da se to neće dogoditi, jer će prašina biti tretirana vodom.

S druge strane, ekolozi i dalje imaju isti stav o posledicama rada rudnika. Dve strane najavljuju da bi trebalo suočiti argumente, uključiti u raspravu profesore i eksperte, u interesu građana i javnosti, i naravno, istine.

O novoj metodi i planu za upravljanje rudnikom Ilovica-Štuka, bez upotrebe cijanida i sumporne kiseline, eko-aktivista Krum Velkov kaže da „možda se sumporna kiselina neće koristiti u tehnološkom procesu, ali će biti proizvedena kroz proces“.

„Neće se koristiti, ali će biti proizvedena. Kako? Tako što će iskopavanjem na površinu i u vazduh dospovati sulfati tipa talijum, kadmijum i arsen, koji se, po pravilu, javljaju tamo gde ima bakra i zlata, bez izuzetka. U kontaktu sa vazduhom, sulfati se pretvaraju u sulfatni oksid, i u kontaktu sa vodom u sumpornu kiselinu“, objašnjava Velkov.

On naglašava da se u tom kontekstu sulfati nazivaju „uspavana zver“, koja kada se jednom probudi iskopavanjem, ubija sve živo. Velkov dodaje da će se i bez upotrebe cijanida, kao rezultat rada rudnika, pojaviti teški metali i hemikalije koji zagađuju vodu, vazduh i zemljište, voda će imati smanjenu pH vrednost i povećane koncentracije cinka, aluminijuma, arsena, bakra, gvoždja, nitrata, sulfata, sumporne kiseline, kompleksa metala, cijanida, seleno, mangana, kadmijuma i drugih, a svi su smrtonosni. Vazduh će biti zagađen otrovnom prašinom od eksplozija, pri iskopavanju oslobađaću se radioaktivni stroncijum i uranijum, i biće izgrađena šesta najviša brana na svetu, od „čudovišnih 276 metara“, četiri puta viša od brane Turija, za koju u studiji Euromaksa stoji da nije bezbedna.

U pogledu tvrdnji Euromaksa da će se iz koncentrata bakra dobijati zlato, što će se obavljati u Bugarskoj, Velkov tvrdi da to nema nikakve ekonomske logike, s obzirom da je za prevoz te ogromne količine rude do Bugarske potrebno više od 2.000 kamionskih tura dnevno, što je nemoguće realizovati.

O najavama da će se prašina „neutralisati“ vodom, Velkov kaže da se to čini neverovatnim, jer će oko 10.000 tona prašine dnevno zahtevati ogromne količine vode, a kompanija nema obezbeđenu vodu za glavni projekat.

Bez kvoruma za glasanje o izmenama Zakona o mineralnim resursima

Parlament nije glasao o izmenama i dopunama Zakona o mineralnim resursima, zbog nedostatka kvoruma. Amandamane je predložilo nekoliko poslanika, uz podršku većeg broja nevladinih organizacija.

Poslanica Liljana Popovska objašnjava da izmene predviđaju zabranu upotrebe cijanida i sumporne kiseline u procesu luženja i flotacije metalnih mineralnih sirovina u rudnicima sa otvorenim kopovima i da su izuzeci koncesije za eksploataciju metalnih mineralnih sirovina u već postojećim rudnicima.

Izvor: novamakedonija.com.mk